

gedurende 120 minuten

profielvak Groen – CSPE GL

onderdeel C

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Bij dit onderdeel horen een bijlage, een uitwerkbijlage en digitale bestanden.

Dit onderdeel bestaat uit 8 opdrachten.

Voor dit onderdeel zijn maximaal 48 punten te behalen.

Voor elk opdrachtnummer staat hoeveel punten met een goede uitvoering behaald kunnen worden.

Overzicht examen

Het cspe bestaat uit drie onderdelen.

In het overzicht staat hoeveel punten je per onderdeel kunt behalen en welke opdrachten je gaat uitvoeren in dit onderdeel.

onderdeel	punten	opdrachten
A	19	
B	29	
C	48	<ul style="list-style-type: none"> – de kosten voor de verzorging van geiten bepalen – een stappenplan maken – een planning maken – een e-mail schrijven – het werk van een hovenier beoordelen – een minitoets maken – een deel van een natuurspeeltuin aanleggen

Inleiding

In dit onderdeel werk je bij natuurspeeltuin De Klimgeit.

Dit is een speeltuin waar kinderen natuurlijke materialen gebruiken om mee te spelen, zoals bomen, takken, zand en water.

De Klimgeit heeft ook een kleine kinderboerderij met een dierenweide.

In de dierenweide komen twee volwassen Nubische geiten (Sam en Siem) die net zijn aangekocht.

In dit onderdeel voer je verschillende opdrachten uit in de natuurspeeltuin.

De beheerder van de natuurspeeltuin wil weten wat het kost om de twee Nubische geiten het eerste jaar te houden. Hij wil graag meer weten over de kosten van het vaccineren, het ontwormen, het verzorgen van de klauwen en het oormerken. Hij heeft jou gevraagd om dit uit te zoeken.

nodig:

- bijlage

7p 1 Beantwoord de vragen over het vaccineren en ontwormen van geiten en zoek uit wat de dierenartskosten zijn voor de twee geiten voor één jaar.

De beheerder wil de geiten vaccineren tegen bepaalde ziekteverwekkers zodat ze niet ziek worden.

Leg uit hoe het kan dat geiten door vaccineren de ziekte niet krijgen.

.....
.....

Geiten kunnen worden gevaccineerd tegen verschillende ziektes, zoals:

- zomerlongontsteking
- zere bekjes
- het bloed
- Q-koorts

Lees in de bijlage de teksten over deze ziektes.

Bij sommige ziektes staat beschreven dat de basisvaccinatie twee keer kort na elkaar gegeven moet worden.

Wat is hiervoor de reden?

.....
.....

De geiten in de natuurspeeltuin worden jaarlijks door de dierenarts onderzocht en gevaccineerd.

Tegen welke ziekte(s) kan de natuurspeeltuin de geiten het best laten vaccineren, als je kijkt naar hun leeftijd en de leefomstandigheden? Leg uit waarom.

.....
.....
.....

Dit is een deel van de prijslijst van de dierenarts:

	prijs per dier	frequentie per jaar
onderzoek 1e dier (15 minuten)	€ 35,00	
onderzoek 2e en volgend dier	€ 22,50	
vaccinatie het bloed	€ 11,45	2
vaccinatie zomerlongontsteking	€ 9,80	2
vaccinatie Q-koorts	€ 14,95	1
vaccinatie zere bekjes	€ 7,45	1
De voorrijkosten van de dierenarts zijn 15% van het totale bedrag.		

Bereken wat de dierenartskosten voor twee geiten per jaar zijn.
Ga uit van de vaccinaties die je zelf hebt geadviseerd. Schrijf de berekening op.

.....

.....

.....

.....

.....

De mest van de nieuwe geiten is onderzocht voordat ze kwamen.
De geiten blijken een worminfectie te hebben met zweepworm, rode lebmaagworm en lintworm en moeten direct ontwormd worden.

gevoeligheid wormsoorten voor werkzame stoffen				
	Mabendozol	Levamisal	Avermectine	Fanbendazel
volwassen kleine rode bloedworm	x	v	x	v
zweepworm	v	x	v	v
grote bloedworm	x	v	v	v
longworm	v	x	v	v
rode lebmaagworm	v	v	v	x
leverbot	v	v	x	x
lintworm	x	v	v	x
x = niet gevoelig; v = wel gevoelig				

Hier staan vier ontwormingsmiddelen die kunnen worden gebruikt.

Caprinae (URA)

Caprinae is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Mabendozol*.

2 ml pasta is voldoende om 35 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Caprinae in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Veilig te gebruiken bij lammeren, drachtige en lacterende geiten.

tube 10 ml € 12,95
na openen 5 weken houdbaar

Capra (URA)

Capra is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Levamisal*.

2 ml pasta is voldoende om 25 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Capra in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Niet gebruiken bij lammeren jonger dan 4 maanden.

tube 15 ml € 16,90
na openen 4 weken houdbaar

Goaty (URA)

Goaty is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Avermectine*.

2 ml pasta is voldoende om 30 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Goaty in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Niet gebruiken bij drachtige en zogende geiten en lammeren jonger dan 4 maanden.

tube 10 ml € 9,95
na openen 2 weken houdbaar

Bovistar (URA)

Bovistar is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Fanbendazel*.

2 ml pasta is voldoende om 30 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Bovistar in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Veilig te gebruiken bij lammeren, drachtige en lacterende geiten.

tube 10 ml € 6,75
na openen 8 weken houdbaar

Met welk middel kun je Sam en Siem het best ontwormen?

.....

Sam weegt 75 kg en Siem weegt 65 kg.

Hoeveel ml ontwormingsmiddel heb je nodig voor één keer ontwormen?

Sam heeft ..... ml nodig.

Siem heeft ..... ml nodig.

Ga ervan uit dat de geiten gemiddeld vier keer per jaar moeten worden ontwormd. Gebruik hetzelfde middel om te ontwormen als bij de vorige opdracht.

Hoeveel tubes heb je per jaar nodig?

.....

De vrijwilligers van de natuurspeeltuin ontwormen zelf de geiten.

Wat zijn de kosten voor het ontwormingsmiddel van de twee geiten per jaar?

.....

Waarom is het belangrijk om geiten te ontwormen **voordat** ze de wei in gaan? Geef één reden.

.....

.....

De kosten voor het vaccineren en ontwormen zijn bekend. Nu kijk je naar de kosten voor de klauwverzorging. Daarna maak je een begroting voor het eerste jaar van alle kosten voor het houden van twee geiten.

nodig:

– bijlage

3p 2 Zoek uit wat de kosten zijn van het verzorgen van de klauwen.

De beheerder wil de klauwen van de geiten vier keer per jaar laten bekappen.

Wat is de reden dat dit een paar keer per jaar moet gebeuren?

.....

.....

De beheerder van de natuurspeeltuin wil dat je een set samenstelt voor het bekappen. Houd er rekening mee dat natuurspeeltuin weinig inkomsten heeft.

Schrijf alle materialen op die je nodig hebt. Je hebt de keuze uit de materialen in de bijlage. Reken daarna uit wat de aanschafkosten van deze materialen zijn. De prijzen zijn exclusief 21% btw.

.....

.....

.....

.....

Je hebt nu alle kosten berekend waar de beheerder om heeft gevraagd. De overige kosten staan in de tabel. Maak een begroting van alle kosten voor het houden van twee geiten. Vul de tabel helemaal in.

	kosten eerste jaar in €
hooi	175,-
stro	385,-
brok	265,-
geneesmiddel Imaverol 100 ml	51,-
dierenarts en vaccinaties	
ontwormingsmiddel	
klauwbekapset	
totaal	

In de begroting staat het geneesmiddel Imaverol. Dit wordt gebruikt bij uitwendige parasieten of een schimmelinfectie op de huid. De beheerder wil een stappenplan voor het gebruiken van Imaverol dat door elke vrijwilliger te gebruiken is. Hier staat de bijsluiter van dit middel.

BIJSLUITER VOOR: Imaverol 100 mg, concentraat voor topicaal gebruik

WERKZAAM BESTANDDEEL: enilconazole
100 mg per ml oplossing

DOSERING VOOR ELKE DOELDIERSOORT, WIJZE VAN GEBRUIK EN TOEDIENINGSWEGEN:
Enkel voor topicaal gebruik. Verdunnen en toedienen in een goed geventileerde ruimte.
Verdunnen 1 op 50 oftewel 100 ml Imaverol op 5 liter water.

AANWIJZINGEN VOOR EEN JUISTE TOEDIENING:

Eventuele korsten verwijderen. Daarna de verdunde oplossing goed tegen de groeirichting van het haar inwrijven om de huid goed te bevochtigen.

Bij de eerste behandeling helemaal nat maken om de nog niet zichtbare plekken te bereiken. De keren erna alleen de schimmelplekken behandelen.

Niet afspoelen. Dier goed drogen.

Behandeling van 4 keer telkens met 3 of 4 dagen ertussen.

WAARSCHUWING: draag handschoenen tijdens gebruik van dit middel.

2p **3** Maak een stappenplan voor het gebruik van Imaverol.

benodigdheden: .....

.....

stappenplan: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Er hebben zich genoeg vrijwilligers opgegeven om de geiten te verzorgen. Jij gaat de planning maken voor de vrijwilligers.

Houd rekening met de volgende punten:

- Elke dag moet er in de ochtend en in de middag gevoerd worden door dezelfde vrijwilliger.
- Voor elke werkzaamheid is één vrijwilliger nodig, behalve voor het uitmesten van de stal, daar zijn twee vrijwilligers voor nodig.
- Elke vrijwilliger heeft maximaal één taak per dag.
- Alle vrijwilligers die zich hebben aangemeld, moeten ten minste één keer geplaatst worden.
- Je moet rekening houden met de beschikbaarheid en wensen van de vrijwilligers.

	beschikbaarheid	wensen
Rowan	alleen 's middags	voeren en water geven, stal uitmesten, altijd samen met Maxime
Maxime	maandag en donderdag	voeren en water geven, stal uitmesten, altijd samen met Rowan
Sjef	alle dagen, maar niet vaker dan vier keer per week	voeren en water geven
Tijmen	alleen op maandag	geen voorkeur
Eline	alleen in het weekend	voeren en water geven
Rob	alleen op vrijdag	voeren en water geven
Theo	donderdag t/m zaterdag	voer bestellen
Jasper	alleen in het weekend	geen voorkeur
Luuk	dinsdag, woensdag en vrijdag	geen voorkeur
Karin	dinsdag en donderdag	gezondheidscontrole
Eva	dinsdag en vrijdag	weide schoonhouden, omheining controleren

nodig:

- uitwerkbijlage

3p **4** Maak op de uitwerkbijlage een weekplanning voor het verzorgen van de geiten. Vul alleen de witte vakken in.

Je hebt de weekplanning per mail doorgestuurd naar de vrijwilligers.
Alle vrijwilligers waren tevreden met de indeling, behalve Rowan.
Hij heeft de volgende mail teruggestuurd:

Van: rowan.dekoning@mail.nl
Aan: natuurspeeltuin.deklimgait@mail.nl
Onderwerp: planning vrijwilligers

Hallo,

Ik heb de weekplanning voor het verzorgen van de geiten op de natuurspeeltuin gekregen. Ik zag dat ik niet ben ingedeeld bij het voeren van de geiten.

Is het misschien mogelijk om daar ook nog voor ingedeeld te worden?
Alvast bedankt.

Met vriendelijke groeten,

Rowan de Koning

nodig:

- bestand vb_e-mail_gl

2p **5** Schrijf een e-mail aan Rowan.

Voordat je begint

- Open het bestand vb_e-mail_gl.
- Vul je naam en kandidaatnummer in.
- Sla het bestand op als vb_e-mail_gl[jouw naam].

Uitvoering

- Reageer in de e-mail op de vraag van Rowan.
- Houd hierbij rekening met de eisen die er eerder aan de planning zijn gesteld.

Als je klaar bent

Maak een afdruk van de e-mail.

Langs een deel van natuurspeeltuin De Klimgeit loopt een openbare weg. Er is een haag om de weg af te scheiden van de speeltuin. Zo kunnen kinderen veilig spelen.

Een hovenier knipt een deel van de haag. Jij beoordeelt of hij dat op de juiste manier doet.

nodig:

- bestand vb_haag_gl
- koptelefoon

- 4p **6** Bekijk het filmfragment en beantwoord de vragen.
Als je dat wilt, mag je het filmfragment vaker bekijken.

De hovenier houdt rekening met de veiligheid.
Geef de hovenier een compliment over veilig werken. Noem in je compliment een duidelijk voorbeeld van wat de hovenier goed doet.

.....
.....

Schrijf voor de hovenier één verbeterpunt op dat te maken heeft met veilig werken. Schrijf bij het verbeterpunt:

- een uitleg waarom hij het anders moet doen
- een uitleg hoe hij het anders moet doen

.....
.....
.....
.....

Schrijf voor de hovenier één verbeterpunt op dat te maken heeft met efficiënt werken. Schrijf bij het verbeterpunt:

- een uitleg waarom hij het anders moet doen
- een uitleg hoe hij het anders moet doen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tussen 2:29 en 2:45 minuten zie je het resultaat van het knippen van de haag.

Is de haag in de juiste vorm geknipt?

- ja
- nee

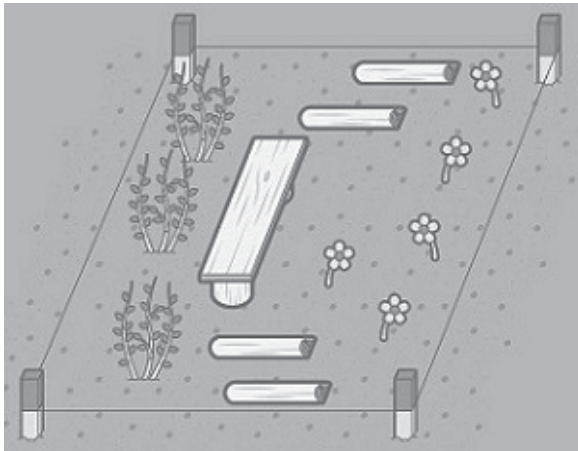
Leg uit waarom je dit antwoord geeft.

.....

.....

15p 7 Maak de minitoets bij onderdeel C.

De natuurspeeltuin wil een nieuw pad aanleggen. Op het pad komen stukken boomstam waar kinderen overheen kunnen lopen. Dit zijn stapstammen. Jij legt een deel aan. Je plant ook heesters en je zaait veldbloemen.

Bij deze opdracht wordt ook je werktempo beoordeeld. De tijd gaat in als je de opdracht hebt gelezen, de berekening hebt gemaakt, en met het aanleggen van de tuin kunt beginnen. De tijd stopt als je klaar bent met het afwerken van de tuin. Je krijgt alleen punten voor je werktempo als je minimaal 6 punten voor de opdracht hebt gescoord.

	< 40 minuten	2 punten
	> 40 en < 45 minuten	1 punt
	> 45 minuten	0 punten

12p 8 Bereken hoeveel boomschorssnippers er nodig zijn.

Om onkruidgroei tussen de planten te voorkomen, wordt er na het planten een laag boomschorssnippers in het plantvak gestrooid.

- Het plantvak is precies 30% van de totale oppervlakte van het stukje van de natuurspeeltuin.
- Er moet een laag van 15 cm boomschorssnippers komen.

Hoeveel liter boomschorssnippers is er nodig voor het plantvak?
Gebruik de tekening op pagina 15. Geef je antwoord in hele liters.

.....

.....

.....

De boomschorssnippers worden pas later gestrooid. Jij gaat dit niet doen.

Leg nu het nieuwe deel van de natuurspeeltuin aan. Gebruik onderstaande aanwijzingen en de tekening op pagina 15.

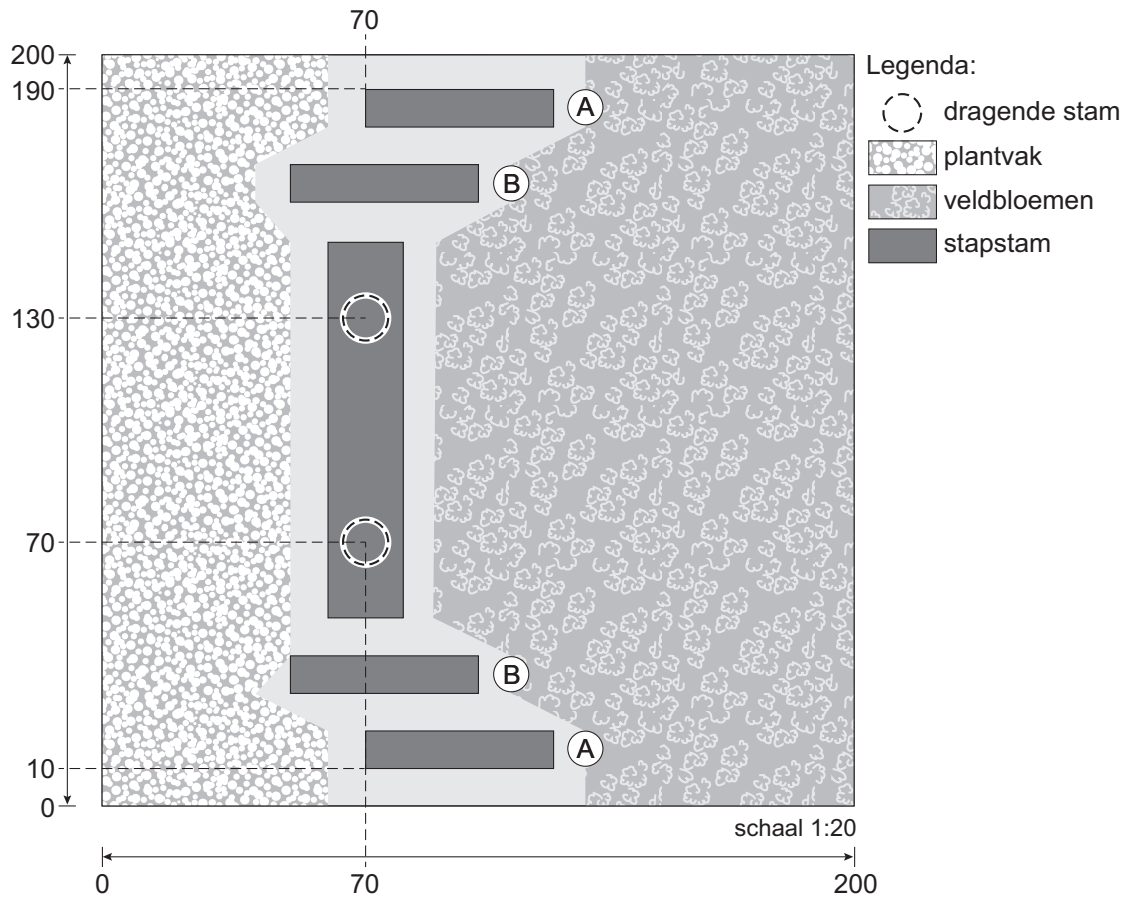
nodig:

- 4 stapstammen, lengte 50 cm
- 2 stammen, lengte 40 cm
- loopplank
- waterpas
- spade
- rechttandhark
- rubberen hamer
- meetlint/duimstok
- hamer
- spijkers
- pootlijn
- 3 heesters
- veldbloemenmengsel

aanwijzingen:

- De examiner geeft aan wanneer je mag beginnen.
- Plaats de staande stammen die de loopplank dragen voor de helft in de grond.
- Plaats de loopplank waterpas en zorg dat hij aan beide zijden even ver over de dragende stammen heen steekt.
- Bevestig de loopplank.
- Graaf de vier liggende stapstammen voor 2/3 deel in.
- Plaats stapstammen A.
- Plaats stapstammen B op het oog in het midden tussen de loopplank en stapstammen A (zonder te meten).
- Verdeel de drie heesters, houd minimaal 15 cm afstand vanaf de rand van het stukje grond.
- Plant de heesters.
- Egaliseer de grond voor het zaaien van de veldbloemen.
- Zaai het veldbloemenmengsel en hark het licht in.
- Werk de tuin af.
- Geef aan de examiner door dat je klaar bent.

tekening (maten in cm):

Als je klaar bent met dit onderdeel lever je alle documenten in.